

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ АВТОМАТИЗАЦІЇ І ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИРОБНИЦТВА

ID 481

Шифр, назва спеціальності та освітній рівень	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (бакалавр)	Назва освітньої програми	Комп'ютеризовані системи управління та прикладне програмування (2023) Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (2023) Комп'ютерно-інтегровані системи автоматики та робототехніки (2023)
	174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка (бакалавр)		Комп'ютеризовані системи управління та прикладне програмування (2023) Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (2023) Комп'ютерно-інтегровані системи автоматики та робототехніки (2023)
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет прикладних інформаційних технологій та електроінженерії (ФПТ)	Кафедра	Каф. комп'ютерно-інтегрованих технологій (КТ)

Викладач/викладачі

Стухляк Петро Данилович, д-р техн. наук, професор, професор, [профіль на порталі "Науковці ТНТУ"](#)

Тотосько Олег Васильович, канд. техн. наук, доцент, доцент, [профіль на порталі "Науковці ТНТУ"](#)

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	Метою вивчення дисципліни «Основи автоматизації і технологічні основи виробництва» є сформувати у студентів знання, вміння та практичні навички необхідні для раціонального використання сучасних автоматизованих систем в повсякденній практиці та керівних процесів на виробництві.
Формат курсу	Змішаний курс (для очної, заочної та дистанційної форм навчання).
Компетентності ОП	<p>Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:</p> <p>Інтегральна компетентність:</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, під час професійної діяльності у галузі автоматизації або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів галузі.</p> <p>загальних:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. • ЗК02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. • ЗК03. Здатність спілкуватися іноземною мовою. • ЗК04. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. • ЗК05. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. <p>спеціальних (фахових):</p> <ul style="list-style-type: none"> • ФК02. Здатність застосовувати знання фізики, електротехніки, електроніки і мікропроцесорної техніки, в обов'язі, необхідному для розуміння процесів в системах автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологіях. • ФК03. Здатність виконувати аналіз об'єктів автоматизації на основі знань про процеси, що в них відбуваються та застосовувати методи теорії автоматичного керування для дослідження, аналізу та синтезу систем автоматичного керування. • ФК04. Здатність застосовувати методи системного аналізу, математичного моделювання, ідентифікації та числові методи для розроблення математичних моделей окремих елементів та систем автоматизації в цілому, для аналізу якості їх функціонування із використанням новітніх комп'ютерних технологій. • ФК05. Здатність обґрунтовувати вибір технічних засобів автоматизації на основі розуміння принципів їх роботи аналізу їх властивостей, призначення і технічних характеристик з урахуванням вимог до системи автоматизації і експлуатаційних умов; налагоджувати технічні засоби автоматизації та системи керування. • ФК07. Здатність обґрунтовувати вибір технічної структури та вміти розробляти прикладне програмне забезпечення для мікропроцесорних систем керування на базі локальних засобів автоматизації, промислових логічних контролерів та програмованих логічних матриць і сигнальних процесорів.

Програмні результати навчання з ОП	<p>За результатами вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати такі програмні результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ПРНО4. Розуміти суть процесів, що відбуваються в об'єктах автоматизації (за галузями діяльності) та вміти проводити аналіз об'єктів автоматизації і обґрунтовувати вибір структури, алгоритмів та схем керування ними на основі результатів дослідження їх властивостей. • ПРНО8. Знати принципи роботи технічних засобів автоматизації та вміти обґрунтувати їх вибір на основі аналізу їх властивостей, призначення і технічних характеристик з урахуванням вимог до системи автоматизації та експлуатаційних умов; мати навички налагодження технічних засобів автоматизації та систем керування.
Обсяг курсу	<p>Очна (денна) форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4; лекції — 16 год.; лабораторні заняття — 32 год.; самостійна робота — 72 год.;</p> <p>Заочна форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 40; лекції — 6 год.; лабораторні заняття — 4 год.; самостійна робота — 108 год.;</p>
Ознаки курсу	<p>Рік навчання — 3; семестр — 5; Обов'язкова (для здобувачів інших ОП може бути вибірковою) дисципліна; кількість модулів — 2;</p>
Форма контролю	<p>Поточний контроль: Модульний Підсумковий контроль: екзамен</p>
Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення	<p>Загальні та спеціальні компетентності передбачені освітнім стандартом рівня вищої освіти за спеціальністю "Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології"</p>
Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення	<p>Методичне забезпечення. Пакет прикладних програм.</p>

СТРУКТУРА КУРСУ

Лекційний курс	Годин	
	<u>ОФЗО</u>	<u>ЗФЗО</u>
<p>Тема №1. Основи автоматизації виробництва</p> <p>Загальні відомості про автоматизацію виробничих процесів. Об'єкти автоматизації. Схеми систем автоматизації. Вибір елементів систем автоматизації. Розробка та аналіз математичної моделі об'єкта керування. Вибір алгоритму управління об'єктом. Аналіз параметрів</p>	1	0,5
<p>Тема №2. Автоматизація технологічних процесів у тваринництві та птахівництві</p> <p>Автоматизація установок водопостачання. Автоматизація мікроклімату в тваринницьких та птахівницьких приміщеннях. Автоматизація годування та напування тварин і птахів. Автоматизація прибирання гною та посліду. Автоматизація доїльних установок та машин первинної обробки молока. Автоматизація установок електричного освітлення та опромінення. Автоматизація збирання яєць та забій птиці</p>	2	0,5
<p>Тема №3. Автоматизація кормовиробництва</p> <p>Автоматизація агрегатів для приготування трав'яного борошна. Автоматизація процесу гранулювання та брикетування кормів. Автоматизація кормоприготування та змішування кормів. Автоматизація кормоцехів</p>	2	0,5
<p>Тема №4. Автоматизація технологічних процесів у рільництві</p> <p>Автоматизація зерноочисних та сортувальних машин. Автоматизація зерносушарок. Автоматизація процесу активного вентилявання зерна. Автоматизація мобільних процесів сільськогосподарського виробництва</p>	2	0,5
<p>Тема №5. Автоматизація технологічних процесів у захищеному ґрунті</p> <p>Автоматизація обігрівання парників та теплиць. Автоматичне керування мікрокліматом в ангарних теплицях. Автоматизація поливу та підживлення рослин. Автоматизація установок для опромінення рослин в умовах захищеного ґрунту. Автоматизація мікроклімату в теплицях за допомогою програмних контролерів</p>	2	1
<p>Тема №6. Автоматизація сховищ сільськогосподарської продукції</p> <p>Автоматизація овочесховищ. Автоматизація фруктосховищ. Автоматизація обліку, контролю і сортування сільськогосподарської продукції в сховищах</p>	2	1

Тема 7. Автоматизація енергопостачання Автоматизація електропостачання сільськогосподарських споживачів. Автоматизація теплогенераторів. Автоматизація електричних установок для підігріву води і повітря й одержання пари. Автоматизація холодильних установок	2	1
Тема №8. Автоматизація ремонту сільськогосподарської техніки Автоматизація технологічних процесів миття, розбирання та збирання агрегатів. Автоматизація процесів відновлення деталей. Автоматизація обкатування автотракторних двигунів	2	0,5
Тема №9. Системи централізованого контролю й автоматизованого керування Централізовані системи контролю і керування. Розподілені системи централізованого контролю і керування. Автоматизовані системи керування технологічними процесами	1	0,5
	РАЗОМ:	16 6
		Годин
Лабораторний практикум (теми)		<u>ОФЗО</u> <u>ЗФЗО</u>
Програмований логічний контролер plc150 виробництва тов “во овен”	2	0,3
Середовище програмування codesys фірми 3s (smart software solutions)	4	0,3
Робота із проектом в середовищі програмування codesys	4	0,3
Створення програмного коду в середовищі програмування codesys	4	0,3
Основні ресурси середовища програмування codesys	4	0,3
Додаткові ресурси середовища програмування codesys	2	0,3
Мова програмування instruction list (il)	2	0,3
Мова програмування structured text (st)	2	0,3
Мова програмування sequential function chart (sfc)	2	0,3
Мова програмування sequential function chart (sfc)	2	0,3
Мова програмування ladder diagram (ld)	2	0,3

Мова програмування continuous function chart (cfc)

2 0,3

РАЗОМ: 32 4

ІНШІ ВИДИ РОБІТ

Теми, короткий зміст

Інформаційні джерела для вивчення курсу

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Основи автоматизації та технологічні основи виробництва» (для студентів спеціальності 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології) / Стухляк П.Д., Тотосько О.В. - Тернопіль: ТНТУ, 2019. - 42 с.
2. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Основи автоматизації та технологічні основи виробництва» (для студентів спеціальності 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології) / Стухляк П.Д., Тотосько О.В. - Тернопіль: ТНТУ, 2019. - 38 с.
3. Конспект лекцій з дисципліни «Основи автоматизації та технологічні основи виробництва» (для студентів спеціальності 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології) / Стухляк П.Д., Тотосько О.В. - Тернопіль: ТНТУ, 2019. - 180 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Автоматизація технологічних процесів і виробництв харчової промисловості : Підручник / А.П. Ладанюк , В.Г. Трегуб, І.В. Ельперін, В.Д. Цюцюра – К.: Аграрна освіта, 2001.
2. Ельперін І.В. Промислові контролери. Ч.2, Конспект лекцій. – К.: НУХТ, 2007
3. Бабіченко А.К., Тошинський В.І., Михайлов В.С., Подустов М.О., Пугановський О.В. Промислові засоби автоматизації. Ч.1. Вимірювальні пристрої / За заг.ред. А.К. Бабіченка: Навч.посібник. – Харків: НТУ «ХПІ», 2001р. – 470с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Методологія науки – Fajr [Електронний ресурс]. – Режим доступу: sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific.

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://korolenko.kharkov.com>.

Технічні засоби автоматизації | Каталог освітніх послуг Львівської політехніки [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://edu.lp.edu.ua/moduli/tehnichni-zasoby-avtomatyzaciyi>.

Освітній портал Житомирського державного технологічного університету. Технічні засоби автоматизації [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=1240>.

Open Library – відкрита бібліотека навчальної інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oplib.ru/>.

Політики курсу

Політика контролю	Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; екзамен. Можливий ректорський контроль.
Політика щодо консультування	Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі КТ. Консультування передбачено як очно ,так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.
Політика щодо перескладання	Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання екзамену відбувається в терміни, визначені графіком освітнього процесу. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.
Політика щодо академічної доброчесності	При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з деканом факультету.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль		Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Теоретичний курс	Практичне завдання	100
Теоретичний курс (тестування)	Лабораторна робота		Теоретичний курс (тестування)	Лабораторна робота				
20	17		20	18		10	15	
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів			
Тема 1	Лабораторна робота №1	2	Тема 5	Лабораторна робота №7	3			
Тема 2	Лабораторна робота №2	3	Тема 5	Лабораторна робота №8	3			
Тема 3	Лабораторна робота №3	3	Тема 6	Лабораторна робота №9	3			
Тема 3	Лабораторна робота №4	3	Тема 7	Лабораторна робота №10	3			
Тема 4	Лабораторна робота №5	3	Тема 8	Лабораторна робота №11	3			
Тема 4	Лабораторна робота №6	3	Тема 9	Лабораторна робота №12	3			

Розподіл оцінок

Сума балів за навчальну діяльність	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	Добре
67-74	D	Задовільно
60-66	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Затверджено рішенням кафедри КТ, протокол №1 від «22» серпня 2023 року.